

การปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนตาดีกา

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ตอง จังหวัดนราธิวาส

ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลแม่ตองนับถือศาสนาอิสลามและดำเนินชีวิตตามหลักปฏิบัติของศาสนา ดังนั้นเยาวชนมุสลิมจึงจำเป็นต้องเรียนรู้หลักศาสนาและข้อกำหนดของศาสนาตั้งแต่เด็กเพื่อให้เข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักจริยธรรมที่ศาสนากำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้แต่ละชุมชนจึงได้จัดตั้งโรงเรียนตาดีกาขึ้นตามมัสยิดต่างๆ เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนทางด้านศาสนาอิสลามให้แก่เยาวชนในท้องถิ่น ทั้งนี้การเรียนการสอนของโรงเรียนตาดีกาแต่ละแห่งขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะจัดการเรียนการสอนในช่วงเวลาเย็นหรือในวันหยุดเสาร์อาทิตย์

ในระยะแรกโรงเรียนตาดีกาในชุมชนแม่ตองซึ่งมีจำนวน 7 แห่งประสบปัญหาเรื่องครูไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เนื่องจากครูที่มาสอนเป็นครูอาสาสมัครซึ่งเสียสละเวลามาช่วยโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ และบางส่วนก็เป็นคนต่างพื้นที่ทำให้ไม่สามารถเดินทางหรือบางครั้งติดภารกิจส่วนตัวทำให้ไม่สามารถมาสอนได้ ส่งผลให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับต่างคนต่างสอนทำให้หลักสูตรการเรียนไม่ชัดเจน ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงต่อนักเรียนในโรงเรียนตาดีกา กล่าวคือเด็กนักเรียนไม่สามารถพัฒนาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมได้ทันทีที่ต้องปรับระดับความรู้ใหม่ก่อน ด้วยเหตุนี้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ตองจึงพยายามหาแนวทางแก้ปัญหาในเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: แว้ง

จังหวัด: นราธิวาส

ประชากร: 5,739 คน

พื้นที่: 60.525 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2545 อบต.แม่ตองได้จัดโครงการ "การปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนตาดีกา" ขึ้น โดยสนับสนุนสวัสดิการครูอาสาสมัครสอนศาสนาในโรงเรียนตาดีกาทุกแห่งในตำบลแม่ตอง จัดอบรมครูเพื่อวางมาตรฐานการสอนศาสนาให้เป็นระบบสอดคล้องกันในแนวทางเดียว ตลอดจนพัฒนาระบบการคัดเลือกครูผู้สอนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของชุมชน

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. จัดค่าตอบแทนให้แก่ครูผู้สอนศาสนาในโรงเรียนตาดีกาในปี 2545 จำนวน 26 คน และในปี 2546 จำนวน 28 คน คนละ 500 บาทต่อเดือน เป็นระยะเวลา 11 เดือน (ยกเว้นเดือนถือศีลอด 1 เดือนซึ่งเป็นเดือนที่ไม่มีมีการเรียนการสอน)
2. จัดอบรมครูสอนศาสนาโรงเรียนตาดีกาจำนวน 26 คน จากทั้งหมด 7 โรงเรียน เพื่ออบรมและวางแนวทางการเรียนการสอนให้มีบรรทัดฐานเดียวกัน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ เทคนิคการสอนและแนวทางการสอน โดยเชิญวิทยากรจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมาเป็นผู้ฝึกอบรมใช้ระยะเวลา 1 วัน ตั้งแต่เวลา 09.00 - 16.00 น.
3. สนับสนุนการจัดตั้งชมรมครูผู้สอนศาสนาโรงเรียนตาดีกา จำนวน 26 คน จากทั้งหมด 7 โรงเรียน เพื่อวางหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายที่ อบต.กำหนด และช่วยดูแลครูผู้สอนด้วยตนเอง รวมถึงการคัดเลือกครูใหม่ๆ เข้าสู่โรงเรียนตาดีกา

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. อบต.สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าสวัสดิการครู ในแต่ละปี ดังนี้
 - ปี 2545 จำนวน 26 คน เดือนละ 500 บาทต่อคน ระยะเวลา 11 เดือน รวมทั้งสิ้น 143,000 บาท
 - ปี 2546 และปี 2547 จำนวน 28 คน เดือนละ 500 บาทต่อคน ระยะเวลา 11 เดือน รวมทั้งสิ้น 154,000 บาทต่อปี
2. อบต.สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าจัดอบรมครูสอนศาสนา ตาดีกาในปี 254 จำนวน 26 คน เป็นเงิน 10,000 บาท
3. อบต.สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าสมุด ตำราเรียน ของเด็กนักเรียนของโรงเรียนตาดีกา ปี 2547 เป็นเงินจำนวน 30,000 บาท
4. อบต.สนับสนุนงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม กีฬานักเรียนตาดีกา ปี 2547 เป็นเงินจำนวน 10,000 บาท

บุคลากร

1. ครูสอนศาสนาโรงเรียนตาดีกาทำหน้าที่สอนศาสนาอิสลามตามที่ทางอบต.ร่วมกับชมรมครูตาดีกาวางแผนทางไว้ จำนวน 26 คน โดยสอนในตอนเย็นของวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ตลอดทั้งวัน
2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายการคลังทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินค่าสวัสดิการครูสอนศาสนาโรงเรียนตาดีกา จำนวน 1 คน ระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินประมาณเดือนมิถุนายนและเดือนกันยายนของทุกปี ปีละ 2 ครั้ง

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กร ก ฎ าคม 2544	นายกอบต. ปรึกษากับรองนายกอบต. สมาชิกสภาอบต. และขอความเห็นชอบจากปลัดอบต. แม้ว่าจะต้องขอความเห็นจากปลัดจังหวัดก่อนก็ตาม แต่เมื่อไม่มีระเบียบห้ามไว้ก็เป็นเรื่องที่น่าจะกระทำได้ถ้าตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งปลัดอบต.ให้ความเห็นชอบ	นายกอบต. / รองนายกอบต. / สมาชิกสภาอบต./ ปลัดอบต.
กัน ย า ย น 2544	ปลัดอบต. และนายกอบต. ได้จัดวางแผนโครงการและจัดการประชุม ซึ่งก็ได้รับอนุมัติงบประมาณจากสภาอบต.	ปลัดอบต. / นายกอบต. / สภาอบต.
ปี 2544	ประชาสัมพันธ์สู่ชุมชนโดยใช้เวทีของมัสยิดหลังการละหมาดทุกวันศุกร์ ช่วงเวลาประมาณ 13.00 น. ซึ่งชาวบ้านจะรวมตัวกันละหมาดในทุกวันศุกร์ โดยหมุนเวียนไปตามชุมชนต่างๆ ทุกชุมชน	นายกอบต. / สมาชิกสภาอบต.
ปี 2544	นายกอบต. ประสานงานกับครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพื่อให้มาช่วยดูแลเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรและอบรมเทคนิควิธีการสอนให้กับครูผู้สอนตาดีกา	นายกอบต. / ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ปี 2544	นายกอบต.และปลัดอบต. ร่วมกันจัดฝึกอบรมครูผู้สอนตาดีกาที่ทำการอบต. แม่ตง โดยมีครูเข้าร่วมจำนวน 26 คน และเรียนเชิญวิทยากรจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ใช้ระยะเวลา 1	นายกอบต./ ปลัดอบต./ ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
	วัน ตั้งแต่ 09.00 - 16.00 น. แบ่งการอบรมเป็น 2 ช่วงคือช่วงเช้าตั้งแต่ 09.00 - 12.00 น. และช่วงบ่ายตั้งแต่ 13.00 -	อิสลาม

	16.00 น. หลักสูตรในการอบรมได้แก่ การบริหารจัดการโรงเรียนตาดีกา เทคนิคการสอนและแนวทางการสอนของครูโรงเรียนตาดีกาเพื่อให้มีบรรทัดฐานเดียวกัน	
ปี 2544	นายกอบต. ประสานงานกับครูผู้สอนศาสนาอิสลามโรงเรียนตาดีกาให้จัดตั้งชมรมครูผู้สอนตาดีกาขึ้นเพื่อปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกับโรงเรียนเอกชนศาสนาและเพื่อจะได้ดูแลครูผู้สอนด้วยตัวเอง รวมถึงคัดเลือกครูใหม่ๆ ที่มีคุณภาพเข้าสู่โรงเรียนตาดีกา	นาย ก อบ ต ./ ครู ส อน ศา ส นา อิสลามโรงเรียนตาดีกา
ปี 2544	ให้ครูผู้สอนตาดีกาแต่ละโรงเรียน จัดส่งประวัติพร้อมทั้งระดับการศึกษาที่มาที่อบต. รวมทั้งจัดทำโครงการเพื่อขอเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน 11 เดือนต่อปี ซึ่งจะจ่ายให้ 2 ครั้งต่อปี คือในช่วงเดือนมิถุนายนและเดือนกันยายน โดยให้ครูสอนศาสนาโรงเรียนตาดีกาเข้ามารับเองที่อบต. เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้แก่ครูสอนศาสนาเสมือนว่าเป็นบุคลากรของอบต.ด้วย	เจ้าหน้าที่ฝ่ายการคลัง / ครู ส อน ศา ส นา โรงเรียนตาดีกา 27 คน
ปี 2544	ประเมินผลการดำเนินงานโดยการเฝ้าติดตามเป็นระยะๆ ของสมาชิกสภาอบต. นายกอบต. และปลัดอบต.	นายกอบต./ ปลัดอบต./ สมาชิกสภาอบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา โรงเรียนโรมา สนับสนุนการฝึกอบรมครูผู้สอน และช่วยดูแลเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนในระดับที่สูงขึ้นไป

ชมรมครูผู้สอนตาดีกาตำบลแม่ตอง วางหลักเกณฑ์การคัดเลือกครูผู้สอนในโรงเรียนตาดีกาให้มีคุณสมบัติ และมีความสามารถในการสอน รวมถึงการวางหลักสูตรในการเรียนการสอนด้วย

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. จำนวนครูสอนศาสนาในโรงเรียนตาดีกาไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนในโรงเรียน เนื่องจากครูที่มาสอนเป็นอาสาสมัครที่ไม่ได้รับค่าสวัสดิการใดๆ ทำให้ครูมีจำนวนน้อยเพราะไม่มีแรงจูงใจในการสอน รวมทั้งครูบางคนเป็นคนนอกพื้นที่ทำให้ประสบปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทางจึงไม่สามารถมาสอนได้อย่างเต็มที่ ครู 1 คน ต้องรับผิดชอบดูแลนักเรียนประมาณ 30-35 คน ส่งผลให้ดูแลเด็กได้ไม่ทั่วถึง
2. การเรียนการสอนของโรงเรียนตาดีกาแต่ละโรงไม่มีระบบที่ชัดเจน ส่วนใหญ่เป็นแบบต่างคนต่างสอน เพราะไม่มีการวางหลักสูตรหรือแนวทางการเรียนการสอนที่ชัดเจน
3. ประชาชนไม่ค่อยมั่นใจในคุณภาพของครูผู้สอนมากนักเนื่องจากไม่ทราบที่มาและคุณสมบัติของครูที่มาสอน อีกทั้งการเรียนการสอนของโรงเรียนตาดีกาก็ยังไม่เป็นระบบระเบียบเท่าใดนัก ดังนั้นจึงส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนตาดีกาน้อย

หลังการดำเนินการ

1. จำนวนครูสอนศาสนาในโรงเรียนตาดีกามีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 28 คน ส่งผลให้ปริมาณครูเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และทำให้ครูผู้สอนสามารถดูแลเด็กนักเรียนได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้นด้วย เนื่องจากครู 1 คน ดูแลรับผิดชอบเด็กนักเรียนประมาณ 20 คน
2. หลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนตาดีกามีมาตรฐานและเป็นบรรทัดฐานเดียวกันมากขึ้น เนื่องจากได้จัดตั้งชมรมครูตาดีกาซึ่งได้วางแนวทางการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การเรียนหลักศาสนาอิสลามของเยาวชนในชุมชนมีความต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น ดังนั้นเด็กนักเรียนของโรงเรียนตาดีกาจึงสามารถสอบวัดระดับและเลื่อนชั้นไปเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้
3. ประชาชนในท้องถิ่นมีความมั่นใจในครูผู้สอนและพึงพอใจในการเรียนการสอนของโรงเรียนตาดีกามากขึ้น ทั้งในด้านการวางกฎเกณฑ์การคัดเลือกครูและหลักสูตรการเรียนการสอน ทำให้เด็กและเยาวชนมุสลิมเรียนรู้และเข้าใจหลักศาสนาอิสลามได้ดีขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองจึงสนับสนุนให้ลูกมาเรียนในโรงเรียนตาดีกาเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนของโรงเรียนตาดีกาทั้ง 7 โรงเรียน มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็น 450 คน

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. เมื่ออบต.ได้สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าสวัสดิการให้แก่ครูตาดีกาส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความประสงค์ที่จะเป็นครูมากขึ้น รวมทั้งครูนอกพื้นที่ที่เข้ามาช่วยสอน แต่เดิมถูกคนในชุมชนกดดันพอสมควร เนื่องจากคนส่วนใหญ่ต้องการให้คนในท้องถิ่นเป็นผู้สอน	1. อบต.ชี้แจงกับประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจว่าครูที่สอนมาแต่เดิมได้เสียสละเวลา มาช่วยสอนโดยไม่ได้รับค่าสวัสดิการใดๆ มาตั้งแต่ต้น ดังนั้นเมื่ออบต.จัดสรรงบประมาณให้ครูกลุ่มนี้ก็ควรได้รับก่อน และครูที่อยู่นอกพื้นที่ก็เช่นเดียวกัน สำหรับครูที่เข้ามาใหม่ อบต.ก็จะให้ชมรมตาดีกาเป็นผู้คัดเลือกคนที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่สุด
2. ทางราชการถือว่าครูผู้สอนไม่ได้เป็นลูกจ้างของอบต. ดังนั้นการจ้างเงินอุดหนุนอาจถูกรงับได้	2. ชี้แจงทางราชการเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายวิธีการดำเนินการและผู้ได้รับผลประโยชน์จากโครงการนี้ว่าประโยชน์โดยตรงต่อเยาวชน ซึ่งทางราชการยินยอมให้ดำเนินการได้ เนื่องจากถือว่าไม่ผิดหลัก

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การดำเนินงานโครงการนี้ประสบความสำเร็จได้เนื่องจากภาวะผู้นำของผู้บริหารที่กล้าตัดสินใจสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการแก้ปัญหาการเรียนการสอนศาสนาอิสลามแก่เด็กและเยาวชนในชุมชนและเสียงตอบรับจากประชาชนในพื้นที่ที่ให้การสนับสนุนส่งผลให้ผู้บริหารตัดสินใจดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

จากการกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายที่เน้นหนักในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตาดีกาในพื้นที่ตำบลแม่ตองของผู้บริหาร ประกอบกับการสนับสนุนของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลาการดำเนินงานที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงความยั่งยืนและต่อเนื่องของการดำเนินงานโครงการนี้ อย่างไรก็ตามถือเป็นการเริ่มต้นในเมืองแรกเท่านั้นเพราะในอนาคตผู้บริหารมีแผนงานที่จะจัดทำตำราแบบเรียนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะจัดการสอบประเมินผลผู้เรียนด้วย ข้อสอบที่มีมาตรฐานโดยใช้ข้อสอบที่ชมรมครูตาดีกาและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในระดับมัธยมจัดทำร่วมกัน เพื่อให้โรงเรียนตาดีกาทุกโรงเรียนมีมาตรฐานการเรียนการสอนที่ใกล้เคียงกันให้มากที่สุด

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายอิสมะแอ หะยีวาแซ
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่มดง
ที่อยู่ : 224/1 หมู่ที่ 1 ตำบลแม่มดง อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส
โทรศัพท์ : (01) 898--8301

ชื่อ-นามสกุล : นายมานิด ศรีสุวรรณ
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่มดง
ที่อยู่ : 224/1 หมู่ที่ 1 ตำบลแม่มดง อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส
โทรศัพท์ : (073) 659-332, (01) 3686816

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ.2543

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	224/1 หมู่ที่ 1 ตำบลแมตง อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส 96160
ขนาดพื้นที่	60.525 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	2,578,818 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 0.78% หมวดรายจ่ายงบกลาง 10.01% หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ 4.09% หมวดค่าจ้างชั่วคราว 14.62% หมวดค่าตอบแทน 16.45% หมวดหมวดค่าใช้สอยและวัสดุ 0.47% หมวดค่าสาธารณูปโภค 6.44% หมวดค่าอุดหนุน 1.30% หมวดค่าครุภัณฑ์ 35.83% หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง 10.01% หมวดรายจ่ายอื่น
งบประมาณรายได้	2,809,900 บาท (ปีงบประมาณ 2543) 38.51% หมวดภาษีอากร 2.96% หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และ ใบอนุญาต 0.14% หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด 49.14% หมวดเงินอุดหนุน 7.12% หมวดเงินได้อื่น
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	5 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	5,301 คน
จำนวนครัวเรือน	997 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลแมตงมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา มี เทือกเขาสันกาลาคีรีทางทิศตะวันตก ภูมิอากาศเย็น ในเวลากลางคืน มีฝนตกชุกตลอดปี เฉลี่ยปีละ 8-9 เดือน มี 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนและฤดูฝน พื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร เพราะดินมีสภาพสมบูรณ์ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลแมตง ได้แก่ บึงจือแร สภาพเดิมเป็นบึงน้ำจืดตามธรรมชาติมี ทางเดินรอบ ริมฝั่งเป็นป่าไม้ครึ้มและมีสวนยางพารา มีลักษณะเป็นวงรี มีเนื้อที่ประมาณ 131 ไร่ เป็นที่อยู่ อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด เช่น เต่า ตะพาบน้ำ เป็นต้น น้ำตกแมตง สภาพเดิมเป็นป่าหนาแน่น มีพันธุ์ไม้นานาชนิด มีสายน้ำไหลผ่าน 5 สายและ มีความสูงลาดแบบชันบันได และบึงแมตง เป็นบึง น้ำจืด มีเนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ ในปัจจุบันทั้ง 3 แหล่ง กำลังได้รับการปรับปรุงเป็นแหล่งท่องเที่ยว